

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÓNYA.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Negy hűbás postai sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzori hirdetések alkalmán jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg díj minden külön bejelölés nélkül 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló hirdetés díja 50 kr.

Szülötti közlemények minden postai sorát 80 krajczár.

Hirdetések fölvetetnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főfő 1828. sz. alatt.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Előfizetési árak:

helyben, vagy postán küldve:
Égész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 — —
Negyedévre 2 — 50 —
Egy óra 1 — —

Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főfő 1828. sz.) bementve küldendő.

Előfizetési helyben:
Teleki K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Főfő 1828. sz. alatt.)

Életszükséglet.

»Ront vagy javít, de nem henyél«, ezt mondja Vörösmarthy a »Késérő pohár«-ban a világról, azt állítván róla, hogy örökké nem áll, de amíg áll, de amíg él, azt cselekszi, amit czikkünk bevezetőjeül idéztünk.

Hogy örökké nem áll ez a mi világunk, ez a mi földünk, azt nemcsak a költő jóslata jelenti, hanem tudós csillagászok, mint Flammarion s az időjós Falb is igyekeznek tudományosan kimutatni. A föld kumulása csakugyan be fog következni, a világ vége valóban meg lesz, hanem e miatt a szerencsétlenség miatt a jelen nemzedék még nyugodtan alhatik, nyugodtan multhat, nyugodtan bálozhat, mert addig körülbelül tíz millió esztendő homokszemei peregnek alá.

A terminus egyrésztől megnyugtató, hanem a másik oldalról meg igazán sokat ronthat, vagy javíthat ez a világ, ha nem henyél. Az öregek emlegetik is »a régi jó világ«-ot, ami azt mutatná, hogy a világ újabbán nem javult; ám az öregeket egészen kompetens bírálól nem fogadják el, különösen nem a fiatalok, kik azt állítják, hogy ez a sokat dicsért »jó világ« nem annyira a világ jóságában, mint a fiataloknál rejlett, mely azóta — sajnos — eltűnt.

Az öregeknek s az ifjaknak is van igazuk, aminthogy az igazság legtöbbször a középen lebeg.

Kétségtelen, hogy a civilizált ember élete manapság anyagilag jobb, könnyebb és biztosabb, mint régente volt, csak hogy sivárabb, üresebb a szív, ridegebb a számítás, előtérbe lépett a realizmus, mely eldobja magától a rózsaszín szemüveget s mindig keresi a biztos alapot, melyre helyezkedjék. A gyümölcs azért, amit ez a prozesszus terem, nem mindig legedesebb. A szegény, kirablott, apró kedvteléseinek, kellemetlenségeinek egész tárházától megfosztott lélek az ilyen állapotba sehogyan sem tud belenyugodni. Fázik, didereg, mint fagyos téli időben a meztelen ember.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZAJA.

A nő ékességei.

A szeretet és türelem.

Talán nem is lenne szükséges nők előtt a szeretetről és a türelemről szólni, hisz azt mindaján úgy is tudjuk, hogy a nő életének legnagyobb részét ez a két legfőbb erény tölti be; ezek teszik elviselhetővé a szenvedéseket és ezek teszik könnyűvé a megpróbáltatásokat.

A szeretet és türelem az ember — és főképpen a nő — élete boldogságának, sőt néha boldogulhatóságának is egyik fő atpököve. Erre építhetünk mint szilárd alapra bármit, de csak úgy, ha rendíthetetlenül áll bennünk a szeretet és türelem, s elegendő erővel bírunk arra, hogy azt minden körülmények közt megtartsuk.

A türelem, melylyel mások hibáit elnézzük vagy mentegeltük, sokan levon saját hibáinkból, és valjón ki ne óhajtaná, minél kevesebb hibával megjelenni embertársai előtt. Mert az bizonyos, hogy hibáinkat mindig mások fedezik fel, mi csak nagysokára jutunk tudomásukra, s néha még sokára sem s csak a rosszakaratnak tulajdonítjuk a legjóakaróbb figyelmeztetést is.

A szeretet pedig, melylyel embertársaink iránt viseltetünk, bőven kamatozó tőke, mert hasonló szeretetet von maga után. Bármily szkeptikus is legyen valaki, lehetetlen, hogy meg ne nyíljék szíve az igazán érzett szeretet kisugárzására. Lehetetlen, hogy ne érezze annak melegségét, melyről oly szépen írta Petőfi, hogy:

A világra
Csak egy nap süt melegen.
És e nap nem fűnn az égen.
Hánem lenn a szív mélyében
Van, s e nap a szerelem.

Az életszükséglet, a kényelem megszerzése, a nélkülözhetetlen bőség életmódban, ruházatban, lakásban ösztönzi az embereket amerikai tevékenységre. Az idő pénz, föl kell használni; egy rész hasznos munkával értékesíti ezt az időt, a másik üzletkötésekkel, a váltó természetének kitanulmányozásával, a bankok ügyes rászédésével vagy az Amerikába vezető út gondos megtalálásával. A törvényszéki rovatok naponként beszámolnak azokkal a modern stréberekkel, kik 20—24 éves korukban kevésnek találják azt a fizetést, melylyel hajdanában 4 alispánt elláttak volna s magukhoz kaparítják a pár éven át tanúsított mintaviseletökkel a bankok bizalmát és megszerzik azt a summát, melyet a becsületes és tehetséges ember egész élet szorgalmával nem tud megkuporgatni. Fialat életéhez szívesen adja a fegyház négy vagy öt évét, hogy aztán fennmaradt éveit az óhajtott kényelemben töltsse.

Az életszükséglet, a kényelem, ez a ruganyos két szó, melynek annyit áldoznak. A szerény, az igénytelen az életszükségletet s a kényelmet szűkebb határok közé szabja s boldogul, a türelmetlenebb nem elégszik meg és ereszt magasabbra és magasabbra papíros-sárkányát, mely egy czérnászalon ágaskodik és minden pillanatban cserben hagyhatja.

Magasrangú hivatalnokok, képviselők pénzhasznosokká lesnek; az életszükséglet, a kényelem keresése öt-hat-ezer forintnyi évi jövedelmeket kicsinyli s belemerülnek meg nem engedett kötelességekbe, melyeknek egyetlen napsugár annyira megárt, hogy egy egész élet, jó név, becsület sirba száll a kipattant titokkal.

A gonoszul értelmezett praktikusság örvénybe viszi a gyengén alkotókat, a vigyázatlanokat, azokat, kik a költőnek e mondását, hogy »minden órának lezakaszd virágát« rosszul fordítják le s életök minden szabad percét a jobblét megszerzésére, »minden áron való« megszerzésére szánják.

Azért ne hagyjuk szívünkben a szeretet szent tűzét kialudni soha, éreztesük annak melegségét többé-kevésbé mindenkivel és ennek áldása nem fog elmaradni soha.

A szerénység.

A szerénység a legszebb erények egyike és megis vajmi ritkán találkozunk vele az életben. Honnan lehet az, hogy a gyakorlati életben sehogyan sem bír érvényesülni? nem tudom, de az világos előttem, hogy az igazi szerénység önmagában is fölleli jutalmát, abban a nyugodt melegegésben, melyet másutt hiába keresünk.

De nemcsak szép, hanem egyáltalán kellemes érzést is támaszt a valódi szerénység; mert mi lehet kellemesebb érzés, mint vágyaink teljesülése és minél szerényebbek vágyaink, annál könnyebben teljesülhetnek. Szerénység nélkül melegegés — a boldogság egyik főfeltétele — nem is képzelhető.

Hatha még aztán nemcsak vágyainkban, hanem követeléseinkben is szerények vagyunk: ez meg aztán foglaló a földi boldogságra. Mert az csak természetes, hogyha követeléseink szerények — de igazán szerények, nemcsak a mit mi néha annak veitünk — annál könnyebben kielégíthetők azok által, a kikkel szemben követeléseink vannak is, azok aztán örömet jóakaróink számához sorakoznak, pedig mily jó az aztán, ha az élet fordulatai között jóakaró emberekre számíthatunk.

És így végre vágyaink valóulása és követeléseink kielégítése életünk nyugalomához, a melegegéshez vezetnek és mindezeknek indító oka a szerénység. Nincs-e hát igazam, ha a szerénységet a nő legszebb ékességei közé sorolom?

A jó ság.

Oh! ki tudná elmondani azt, hogy mennyi bánat nyert enyhülést a jó ság isteni erénye

Az örök szépek s fenségesnek alig vannak ma már hívei; az emberek lelke nem szárnyal többé a felhők vagy a csillagok magasságában; hatalmas, az egész emberiséget átölelő vágyak nem lelkesítik, magasabb s általánosabb feladatok és eszmények nem teszik próbára fettejerejét.

Egészen praktikus czélok lebegnek az emberek szeméi előtt; önzés uralkodik, a pénzszerzés sarkal mindenkit, a »haszontalan« dolgokkal szakít a körültekintő spekuláns s természetesen nem egyszer úgy jár, mint az új földes ur, ki első praktikus fölgerjedésében kivágja az ősi kert öreg tölgyeit s feltűzeli, kivágja a mihaszna rózsatőkét és virágbokrokat, melyeknek csak a méhek veszik hasznát s burgonyát, répát ültet a jó termő földre. Később aztán drága pénzben is megvásárolná a zöld lombok által adott árnyékot, a puha pázsitot és a rózsák kellemes illatát.

Egy jeles egyetemi tanár nem rég tartott felolvasásában az idealizmusról szólván, megjegyzte, hogy manapság sok ügyvéd nem az igazsáért küzd, hanem jövedelem-forrásnak tekinti diplomáját; az orvos nem a gyógyításban találja feladatát, hanem hogy gazdagodjék s van nem egy tanár, ki nem fejleszti az ifjúság jellemét, nem tördök nevelésével, hanem örvend, ha lemorzsolhatja a napirend óráját. Hiába bizonyítjuk mi századvégiek, hogy a tágas uton járn job, hogy a szegény hivatalnok nagy függőlámpái s vikszolt pádimentomos szobái a jólétet, kényelmet emelik, hogy a fiókban kuporgatott váltók és figyelmeztetések a haladást jelzik s az életszükségletet képviselik, a drága selyemruha az intelligencia követelménye, a drága butorzat a boldogság; mégis ha az utcán is gránitkoczkán s aszfaltburkolaton járunk is, olykor-olykor visszatéved szívünk vágyakozva az elhagyott gyalogösvényre, a melynek széleit árnyékos fák, egyszerű mezei virágok szegélyezték.

Által és hány szomorú szív megnyugvást a jó ság gyakorlása által.

Azért ne kicsinyeljék azt az ösztönözést, mely a jó ság gyakorlására ösztönöz, azt gondolva oktalán önzésünkben, hogy magunkra néve okosabb dolgot, vagy előnyösebbet is tehetünk addig.

Mert az igazi jó ság, mely a közmondás szerint hálára nem számít, a léleknek olyan jóleső élvezetet szerez, hogy már csak önzésből is meg kellene szerezniük azt neki.

Ritkán tudjuk ugyan megkülönböztetni a jó ságot a hiúságtól, mert van a hiúságnak egy neve, mely a jó ság és emberszeretet köntöset ölti magára, de ha figyelmesen megtekintjük, könnyen kilátszik a jó ság köpenye alól a hiúság lólába — és veszélyes az igazi, önzetlen jó ságra nézve is, mert attól való féltében, hogy hiúságra degradálódik, nem mer tenni, vagy nem annyit, a mennyit tehetne.

Pedig csupán a jó ság az, mely bennünk isteni eredetre vall. Mindenható Atyánk, midőn minket megteremtett, végtelenség jóságából mindenkiné juttatott egy szemernyit, fölünk léve aztán függővé, hogy azt terebélyes fáva növeljük, melynek árnyékában sok fáradt vándor üdülést nyerjen, vagy pedig ápolás hiányában elpusztulni hagyjuk.

Hánem, kedves olvasóim, ne hagyjuk azt elesenevészní, ápoljuk önmagunkban — mert gyenge palantaként sok ápolást kíván — és ápoljuk gyermekeinkben, hogy erőben megnövekedvén, dus és életerős ágakat hajtsanak, melyek a boldogság honáig fognak érni.

Azért hát csak gyakoroljuk a jó ságot minden irányban és minden tekintetben nem gondolva tovább, csak hogy jót tehetünk valakivel, mert már az a melegegés is, hogy valakivel jót tudunk tenni, megérdemli, hogy jót tegyünk, hogy jök legyünk.

A főrendiház és a polgári házasság.

— A bizottság jelentése. —

Azt a jelentést, melylyel a főrendiház hármás bizottsága a házassági jogról szóló törvényjavaslatot a plénumnak elfogadásra ajánlja, s a melyet Czorda Bódog a kir. kuria másodelnöke szerkesztett, egész terjedelmében közöljük. A jelentés így hangzik:

Jelentése a főrendiház közjogi és törvénykezési, pénzügyi s közgazdasági és közlekedésügyi bizottságának a »házassági jogról« szóló törvényjavaslatra.

A házassági jog egyik kiegészítő része a polgári anyagi törvénykönyvnek, a melynek kidolgozására és előterjesztésére már az 1848-ik XV. törvényczikk utasította a miniszteriumot.

Kiváló fontossággal bír az anyagi magánjognak eme része annál fogva, mert a házasság intézménye alapját, forrását képezi a családnak s ennek körében a családtagok kölcsönös jogainak és kötelezettségeinek, a személyi állapotnak, a törvényes örökösödésnek és a személyi s dologi viszonyok egész sorozatának. Szabványai szükségképp kihatnak a társadalom és az állam életének tágas terére, még a közjogra is.

A házasság intézménye e szerint a társadalmi és állami jogrendnek intézménye s annak mint ilyennek rendezésére csak az állami törvényhozó hatalma van hivatva.

Hogy pedig ez a jogi intézmény rendeltetésének — az egész társadalomra és államra kihatóan — megfelelően: kell, hogy minden állampolgárt egyaránt kötelező egyenes állami jogképző szabályoztatások, tekintet nélkül osztály- és vallásfelekezeti különbségre. Ez postulatuma a joggye-lőségnek és a vallásfelekezetek egyenjogúságának is.

De nem elég, hogy a jegegység csak a törvényben nyerjen kifejezést: érvényesülni kell annak a jogéletben is, érvényesülni pedig csak akkor fog, ha házassági jogügyekben a bírások az állami bíróságokra ruháztatik kizárólagosan. Ezt követeli elengedhetetlenül a jogállam eszméje is.

Köztudomásu az a tarthatatlan állapot, mit a sokféle anyagi s alaki házassági jog és a különböző egyházi s az állami bíróságok judikatúrája hazánkban a házassági jogviszonyokban és ezen túl, különösen a személyi status s örökölési jogkérdésekben, az 1868-ik XLVIII. s LIII. törvényczikk, meg a gyakori vallásváltoztatások nyomában teremtett. Ezen bonyolódott, zavart s egy jogállamban türhetlen állapot elődázhatlanná

Természetesség és őszinteség.

E két erény szintén szoros összefüggésben van egymással, nem is lehet őket egymás nélkül elképzelni. Sokat kellene, hogy elmondjak egyikről is, másikról is, hogy teljesen megvilágítsam őket, de nem érzem képesnek erre magamat és csak halvány vonásokkal fogom előrajzolni, bárcsak olvasóim lennének oly hangulatban, hogy czikkem hiányait önmagukban kiegészítsék.

Hadd mondjak egyetmást elsősorban a természetességről, mert evel a fogalommal sokan nincsenek tisztában, mindenki saját felfogása szerint képzei, — pedig az csak egyféle és egyforma lehet, mindig és mindenütt.

Legfőbb szabálya az, hogy ne nézzük: m á s hogy tesz, mit csinál, hanem tegyünk úgy, a hogy mi legjobban és legkönnyebben látjuk k. magunkra és másra nézve. Ne legyenek viseletünknek irányadók mások, csupán csak önmagunk és mindjárt egy nagy teherrel könnyebbek vagyunk. Mert hiába mondják, hogy a természetellenes állapot — affektációtól — morban és viseletben — megszoktuk, bizony mindig könnyebb lesz visszatérni az egyenes utra. —

Minden jóézésű emberre vagy komikus, vagy boszontó hatást tesz a természetellenes, az ugynevezett affektált modor, ezért iparkodunk kell — saját érdekünkben pedig — hogy lehetőleg természeteseleg legyünk egy modorban, mint viseletben, hamarabb megnyerjük így valakinek rokonszenvét, — mintha feltűnési vágyból, affektált modorral iparkodunk figyelmét felhívni, — én legalább ezt tapasztaltam többször.

Persze természetesség nem is képzelhető őszinteség nélkül. Olyanok ök, mint a számi ikrek, ha elválasztanak őket egymástól, az

9. »Szabadság-dal«, férfiak Huber K.-tól, éneklő a dalegyet.

Helytak: Páholy 5 frt, támlásszék 1-ső sor 1 frt 20 kr., körszék és erkélyszék 1 frt, II-od emeleti zártzék 1-ső sor 60 kr., a többi sor 40 kr., földszinti állóhely 50 kr., karzati állóhely 20 kr. Kezdeté este 8 órakor.

A gyász vége. Ma este 10 óra 55 perczkor lesz hat hete annak, hogy Kossuth Lajos, diésőséges földi élete után, átköltözött a halhatatlanságba. Megsírattuk, meggyásztuk. Önkéntesen, minden fölhis, vagy összebeszélés nélkül, hat heti gyász viseletére vállalkoztunk. A gyász-lobogó még ma is ott leng Debreczen számos háza. Holnap mar, habár szivünk még mindig gyászol, szemünkbe még gyakran könny tolu, leteljük a gyász külső jelvényeit. A májusi eső, mely Kossuth siralmára hull, azon imádsagunkat tolmácsolja: »Valahány csepp esik rajta: annyi áldás szálljon rája!«

Tanulmány-körut. A debreczeni kereskedelmi akadémia növendékei, tanulmány-körutra indultak a felvidékre, honnan Bécsbe is elrándulnak. E tanulmány-körutról tegnapi (apr. 30-iki) kelettel vetük a következő sorokat: Tegnapi d. u. érkeztünk Miskolcra, hol a szépen földszített vasúti állomáson az ottani kereskedelmi tanintézet tanári kara és ifjusági testületileg várt reánk s midőn a koscsikból kiszálltunk, lelkes éljenzéssel, testvéri szeretettel fogadtak bennünket. Miskolcra először a termény-csarnokot tekintettük meg, onnan pedig a Schwarz-féle eczet-gyárba mentünk, hol gazdag ozsonnával vendégtelték meg a kiránduló társaságot. A tanulók egy része Miskolcz vendégszerető polgárainál, magán házakban helyeztetett el, míg kisebb része szállodában nyert elhelyezést. Este nagy ünnepély volt a népkertben, hol ismét megnyilatkozott Miskolcz lakóinak vendégszeretete. Ma reggel Diós-Györbe megyünk, hol a papírgyártat és az állami vashámort tekintjük meg. (K. V.)

Bolla Kálmán tábornok, ki Debreczenben paratlan népszerűségnek és közszereplésnek örvendett, a májusi előleptések alkalmával, vezérőrnagygyá nevezetett ki s mint ilyen, a 3-ik honvéddadosztály élére állított. Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy Szvetics József, a Ludovika-akadémia parancsnoka, altábornagygyá nevezetett ki. Mindkét hirt bizonyára örömmel fogadják az olvasó közönség.

Delestély. A debreczeni iparos ifjuság önképző egyesületének dalköre által e hó 3-án áldozó csütörtökön, a »Margit« furdó dísztermében tartandó első rendezés dalestély iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik. A meghívók széküldése után oly sokan jelenkeztek a meghívásra igényt tartó illetékes egyének, hogy a készített ezer darab meghívó kevesnek bizonyult s után nyomatás vált szükségessé. Az ezen körülményből lovonható következtetés azon intézkedésre utal, melynek fogva egyik másik helybeli kereskedésbe beletpi jegyeket helyeznek el elarusításra, hogy a közönségnek már az estély előtt is alkalma legyen magát helybeli jeggyel ellátni s ekként az estély színhelyen felállítandó pénztárnál, a tolongás és időtöltésnek eleje vetessek. Jegyek előre valthatók: Tóth Ferencz, (kistemplomnál) Kostya János, Droppa J. és Raksányi Sándor urak üzletében. Kiss Sándor elnök.

Eljegyzés. A közelmúlt napokban váltott jegyet Veress János polgártársunk fia Veress László, szintén helybeli polgár Bihar István kedves leányával, Erzsikével.

Társas-ebéd. A debr. kir. törvényszék tagjai ma dében, mint minden május 1-en, társas-ebédre gyűltek össze a nagyerdei vidamban.

Debreczeni törvényszék. Tegnapi kir. törvényszék id. és ifj. Király Mihály felett, kiket csásás miatt 8-8 havi börtönrre ítélték, míg Ujfalu János ugyanezen büntény miatt 4 havi fogházra, Szitás Nagy Gábor pedig 6 havi börtönrre ítéltetett. Lopás miatt 8 hónapi börtönrre ítélt a kir. törvényszék Kerezi Jánost, ki azonban az ítélet ellen felebbezett.

Színház. Tegnapi este a »Cziterás« került színrre, kevés számú közönség előtt, de jó előadásban. Ez volt a bucsu előadás, melylyel befejeződött a színi-éva. A társulat java része a ma reggeli vonattal elutazott Nyiregyháza, az első nyári állomásra. A házmester ráfordította a színház-kapu zárára a kulcsot s most már a színpadon, nezőtéren, folyosókon kihalt az élet, esend honol. A vizsontlátásig!!

Lapunk mai számához mellékelt Kardos László nagykerekedő czég hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Halálozások. Városunk kül- és belterületén az elmúlt hé en ápril 22-től, ápril 28-ikáig elhaltak a következők: Borbély Sándorné 21 é. ref. tőd. gümökör; Zöld István 57 é. ref. gutaités; Nagy János 15 é. r. k. ronsolótöröklob; özv. Balog Karolyne 67 é. ref. tüdöl; Pávai Györgyné 41 é. ref. tüdögökör; Veres Juliánna, 11 hón. ref. béhurut; Szenderffy Béla 1 hón. róm. kath. agylob; Dézi? ref. halvaszületett; Ökrös Gábor 70 é. r. kath. ronsolótöröklob; Molnár Zsuzsanna 1 Piroksa 2 hón. ref. béhurut; Fülöp Juliánna 1 hón. ref. torokgyik; Szizs Erzsébet f. Sándor 3 hón. ref. torokgyik; Kapusi György, 1 hón. ref. velesz. gyeng.; Bene Eszter halvaszületett;

Róza? ref. halvaszületett; Krasznai Róza 6 1/2 é. ref. gümökör Lengyel János 49 é. r. k. tüdövész; Kozmann István 63 é. r. k. tüdövész; Szabó Antalné 33. é. ref. tüdövész; Kerekgyártó András 75 é. ref. agyszélhüdes; Károly Kata 1. Hona 2 év. r. k. béhurut; özv. Molnár Sámuelné 51 é. ref. tüdövész; Weisz Nándor 19 hó izr. différia; Marton Zsuzsi 1. Mari 2 hó ref. béhurut.

Uzoda-megnyitás. Az uszó-sport kedvelői bizonyára örvendetes tudomásul veszik, hogy a »Margit« furdó fedett uszó-dálja f. hó 3-án, azaz csütörtökön megnyitatták. Az uszoda légfűtéssel van ellátva, s így bármily időjárás mellett is használható. Vize naponta friss és állandóan 20 R° meleg. Nyitva: Hölgyeknek: d. e. 9-12-ig, uraknak, reggel 6-9-ig és d. u. 2-6-ig. — Az uszást megtanulni chajtók ugyan ezen naptól fogva beiratkozhatnak Vég h Lajos uszómesternél. (185.)

Spiritista előadás. A mai spiritista és hipnotista időben bizonyára érdeklél bir oly produkció, mely e fenoméneket, mint ügyességeket mutatja be, melyekben a földöntúli-nak semmi része. Ily előadást tart Annetelli S. május 2 és 3-án a Bika dísztermében, ki magát illusionistának, spiritistának, magnetistának és hipnotistának nevezi. Az estély igen érdekesnek ígérkezik.

Az egyetemi hangverseny emléke. Emléttük lapunk tegnapi számában, hogy a Boros-testvérek helybeli czég mily csinos emléktárgyat készítettett az egyetemi hangversenyek emlékéül. Nevezett czég ezen emléktárgy jövedelmét fölajánlotta a debreczeni egyetem és debr. dalegyet javára, s fölkerette Márk Endre dalegyeti elnököt, hogy az elarusítás ellenörzéséről gondoskodják, mire Márk Endre a következő levéllel válaszolt:

T. Boros Testvérek női divat kereskedő uraknak.

Debreczenben.

Önök kétségtelenül megvannak győződve, a mint látom, hogy engemet a létesítendő debreczeni egyetem, valamint a debreczeni dalegyet ügyeinek fejlesztése kiválóan érdekel.

Ha valakiről azt tapasztalom, hogy-e két kulturális intézmény, illetve ezél iránt bármily tekintetben buzgólkodik, az mindenkor nagyrabecsülemet bírja.

Most Önök lepnek meg, hogy a debreczeni egyetem javára f. é. február 23 és 24-én kiváló sikerrel rendezett hangversenyben közremöködött urhölgyek és uraknak lovag Chylnski György ur által készített minta alapján jól sikerült arczképeit csinos emléktárgyakul szolgáló legyezökön fénynyomatban sokszorosították olyan czéball, hogy az előállítással és eladásal felmerülő készbiadásainak levonása után, annak elarusításából befolyó jövedelmet az egyetem és a dalegyet pénzalapjának növelésére ajánlják fel: — nem csak, de egyenesen arra hivnak fel engemet, hogy az azokból befolyó jövedelem ellenörzése végett tegyem meg az általam czélszerűnek vélt intézkedéseket.

Elöre is halás köszönetet mondva Önöknek e nemes és jótékony vállalkozásukért, sietek kifejezést adni azon reményemnek hogy az Önök által választott ár mellett az adakozás, az emléktárgy sikerült kiállításánál fogva is bizonynyval szép sikerrel fog végzödni de másfelöl engedjek meg Önök, hogy arra kerjem Önöket, mi zerint a jótékony czelokra felajánlott legyezök elarusítása és elhelyezésének kezelése Önöknel leginkább megfelelő kézbén levén, — sziveskedjenek annak gondozását teljesen elvállalni s majdan az elerendő eredményt velem közölni, hogy a továbbiakat az önök intenciójának megfelelően együttesen elintézhessük.

A mondottakból önként következnek az is, hogy a jótékonyaságra önkéntesen, saját nemes és nagyrabecsüldendó elhatározása folytán ajánlkozott czéggel szemben egyáltalában nem látom szükségnek az ellenörz s kifejtését, hanem fogadjak el kérem önök azon módozatot, hogy az elarusítás befejeztével a befolyó jövedelem szétosztása alkalmával az elszámolást bocsássuk majd közé a nyilvánosság elé.

Fogadják Önök és egyuttal Chylnski lovag ur, a ki a fénynyomat alapmunkalait szolgáltatta, ismételt köszönetemet.

Debreczen 1894. Ápril 29-én.

Teljes tisztelettel:
Márk Endre
dalegyeti elnök, ugysis
mint az egyetemi hangversenyt
rendező bizottság elnöke.

Debreczeni ingatlanok forgalma. kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságul f. évi április 21-28-ig.

Kovács János és neje veszik Szöl Zsuzsanna csillag-utca 2642 számú házat 1200 frtért.
Mikó József és neje Kiss Eszter veszik özv. Kálmán Jánosné Gombos Sara ondódi földet 800 frtért.

Károlyi János és neje Takács Maria veszik, Károlyi Sándor és neje Karai Eszter pacsirta utca 213. számú házat 1600 frtért.
Hiresdi János veszi özv. Kőrösi Jánosné ondódi földet 600 frtért.

Tóth Nagy Jánosné, Kovács Juliánna veszi, Nyik s Ferenczné Tóth Nagy Katalin

halápi kaszállója 2/10-ed rész illetőségét 930 frtért.

Magyar András és neje Szabó Borbála veszik Zeffer István ondódi földet 3200 frtért

Nagy János és neje Nagy Eszter veszik, Nagy Mihály és neje Vai Juliánna hatvan-utca 2-ai szölőjét 800 frtért.

Varga György és neje Dán Zsuzsanna veszik, Pelbács Ferencz és neje Balogh Eszter nyil-utca 3150. sz. házat 1300 frtért.

Moré István és neje Kozma Juliánna veszik, Főrös Zsuzsanna majorsági földje egyrészt 800 frtért.

Egri Lajosné Jónás Karolina veszi Szarka Emma és Anna kut-utca 8168 sz. házat 1800 f.

Máté Miklós és neje Csipkés Erzsébet v. Lajor Juliánna Jónás Mihály kis-hatvan utca 1438 sz. h. 3200 frt.

Pető Mihály és n. Szücs Zsuzsanna v. Tarjani Mihály és társai új földjét, 105 frt. 26. kr.

Orosz Ferenczné Tóth Sara veszi, Nagy János és neje Nagy Eszter új kerti szölőjét 1300 f.

Lós János és n. Dobi Sara v. Kulesár Imre és neje Némethi Mari ondódi földet 465 frt.

Hősök emléke.

Felhívás.
F. évi jul. 13-án lesz 45 éve annak, hogy Szeghegy határában vitez honvédeink Guyon tábornok vezérlete alatt heves esata után Jellachich seregei felett dicső győzelmet arattak. Seregeink, bár nagy veszteséget szenvedtek, emberfeletti erőt kifejtve szétverték és megszalasztották az ellenséget.

Elesett honvédeink nem temetettek el — mint azt Szeghegy közséje akarta — a temetőben, hanem a csatateren, mivel a törzskar egyik tisztje azt mondta, hogy: »szabadságot és a hazáért elesett vitezek temetessenek ott el, a hol utolsó küzdelmüket vívták.« És így történt! A község közelében körülbelül 200 □ területen 9 nagy sírgödört ástak, és oda temették elvérzett honvédeinket. Ott nyugosznak ök jeltelen sírban és sírjaik kis halmai már — már eltűnteti az ekavas. — Az nem lehet, hogy a hazáért és jogért elesetek emléke feledésbe menjen. E sírhalmokat, mint szent földet, meg kell tartanunk, megöriznünk és örökül átadnunk gyermekeinknek és unokáinknak, hadd tudják, hogy ha dicső harcba szállnak a hazáért s ha e harcban dicső halált halnak: nem megy feledésbe nevük, hanem áldva fogja szízeink emlékküket a késő utókor is. Mert hisz az olyan népbén, a mely jogért és szabadságot, elesett vitezéit ellejelti, nincs elni jog, hit és erő!

A »Szeghegyi Olvasóegylete áthatva a kegyeletteljes hazaszeretettől, azon van, hogy helyrepolja az eddigi mulasztást: keresztül óhajja vinni, hogy az a hely, hol a honvédek sírjai vannak, a jelenlegi tulajdonostól megvásároltassék, vasrácsoszáttal körülkerítessék, egy emlékkövel megjelöltessék, egyuttal pedig arról is kiván gondoskodni, hogy e sírhelyek rendszeresen ápoltságanak, s a csata évfordulóján, julius hó 13-án évenként megkoszorúztassanak.

E czél elérésére szükségünk van 3.300 frta.
És pedig: A honvédek sírhelyének megváltására 600 frt
körülkerítésére 750 frt
a sírkö felállítására a felirat vésetés és az alapzati munkákat is beleértve 1200 frt
a kerítésnek a sírhelyhez vezető utnak s magának a sírhelynek fentartása czeljaból szükségelt évenként 30 frtot kamatozó 4% tők-re 750 frt

Összesen: 3300 frt
Ezen összeget gyűjtés által óhajjuk megszerezni, s mivel semmiféle alap nem áll rendelkezésünkre, azért bocsátjuk ki ezen felhívásunkat, minden nemesen gondolkozó hazafinhoz, azon kérelemmel, hogy járuljon mindenki tehetsége szerint e költség előteremtéséhez. — Azzal a bizalommal fordulunk pedig minden hazafinhoz, melyet azon tudat nyújt nekünk, hogy ily hazafias czél megvalósításában a magyar mindég bőkezű volt. Hazafias adományoknak beküldését folyó évi aug. hó 1-ig »Rothfuchs János, a honvédsirbizottság pénztárosa, Szeghegyen« címre kérjük a legkegyesebben eszközölni.

Bizonyára nem fogunk csalatkozni.
Szeghegy, 1894. márcz. 2-án.

Joecel Henrik elnök.
Tormay Gyula, Ábrahám Jakab,
Rothfuchs János, Engelberger Benedek,
pánztáros, Teusz Fülöp

1412/1894.
Szeghegy község határában elesett honvédek sírhelyének emlékkövel való ellátása és fentartási költségeinek gyűjtés útján leendő beszerzése ellen a Nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter ur részéről észrevétel nem tetetett.

Topolya 1894. márcz. hó 31.

Tukats Fabián,
h. főszolgabíró.

Május elseje.

Orgona-virág, gyöngyvirág illattal van telítve a májusi levegő. Ezer meg ezer kis virággal lepte rétek felett enyhén fujdogál keresztül a balzsamos, szívet, lelket éltető tavaszi fuvalom; a madárdal felveri a nagyerdő csendjét.

Ma üljük a tavasz ünnepét, május elsejét. Az elmúlt éjszaka is tanúságot tesz arról, hogy mennyire szeretjük a természet ébredését. Tavasz ébredésekor ujjászületik szivünk is. Zeneszó hangzott fel a városban szerte, a czigány zenekarok melábus magyar nótái lágyan, szeliden simulak el a csillagos, pirkadó hajnali légben.

Száz meg száz szép leány, száz meg száz szép menyecske ablaka előtt borult a czigányprimás kebelére a szerelmes ifju.

A Magyar i testvérek és a Rác z Károly zenekara tagjainak nyirettüjében aligha maradt egy-pár szál szőr, »száraz fájuk minden hurja véglengülésben szened.

A túzóltó zenekar, mely kora hajnalban vig zeneszóval járta végig a várost, szintén említésre méltó. Nem taszthatjuk a »feledés homályába« azokat az apró czigány bandákat sem, a melyek ugyancsak megizzadtak a május elsejéért.

A »május fa« persze kiment a divatból, hanem azért szép leányok, kedves menyecskék ablaka tele lett szörva a tavaszi, korai virágok minden fajával.

Hanem nincs virág hervadás, nincs fény árny nélkül. Itt van egyszersmint a költőkdeések ideje is. A költészet mellett ott áll hátul a próza. Az az ábrándos kis leány, ki puha párnákon elmálabva hallgatta az éjjeli zenét, ma már töröl ruhával kezében az új lakás czélszerű berendezésen faradozik. Teher-szekerek dübörgése váltja fel a muzsikát, melyek butorokat szállítanak.

Hanem a rendőrség az csakugyan májusi ünnepet ül.

Hiába terjesztenek rémhireket az országban, a mi legmagyarabb városnkban hirc nincs a szocializmus tova terjedésének, mely pedig a mai korban nagyon rettegett eszme. A munkás-világ csendben, ünnepi komolysággal ünnepli azt a napot, melyet a francia forradalom ünnepek kiáltott ki.

Risebb nagyobb csoportokban kivonultak ugyan a munkások az erdore a napimunka után, de semmi nemű rendezavarás nem történt, a mi talán a rendőrség tapintatos eljárásának is köszönhető, mely belátta vegre, hogy a durva támadás csak kihívja a daczot s elmérgesíti a dolgot.

Ezek a részletei a mai napnak, melyet csendes eső zárt be, mintegy jelezve, hogy az öröm könnyei között ne feledkezzünk el a bánat könyeiről s hogy a természet ujja ébredése alkalmával szenteljünk egy kis emléket a gondolat szabadság legnagyobb és már megdicsőült alakjának: Kossuth Lajosnak is, a ki nélkül aligha éreztetné a magyar, hogy orgona virág, gyöngyvirág illattal van telítve a májusi levegő, — hogy ezer, meg ezer kis virággal lepte rétek felett enyhén fujdogál keresztül a szabadságra, szerelemre keltó májusi levegő! (Szatyi)

Különfélék.

Hatvenzeker sztrájkoló munkás.

Bécs, április 30. Ma reggel harmincezer kömüves és építő beszüntette a munkát. Hajnalban elmentek az épülőfölbén levő házakhoz, hogy meggyőződjének arról, vajjon nem szegték e meg valahol a megegyezést. Az ácsok tegnap elhatarozták, hogy ezentul 1 órával később kezdenek dolgozni. Ma reggel csakugyan 7 órakor állottak munkába, mire a mesterek kijelentették, hogy a késésért negyad napibérüket levonják. Erre mindenütt abba hagyták a munkát és az ácsok is csatlakoztak a sztrájkolókhöz, a kik ma kényszerítették a cserapezöket, olasz földmunkásokot és a stukkatura-munkásokat, hogy hozzájuk szegődjenek. Összesen hatvenzeker sztrájkolóknak. Bécsben nagy az aggodalom, hogy holnap a sztrájkolók zavarogni fognak.

Közgazdaság.

Nagy befektetések az államvasutaknál. A magyar államvasutak múlt évi üzemenek tiszta eredménye, jóllehet a kiadások 4.308.000 frttal lépték túl az előirányzatot, mégis közel 35 millió frtra rug, azaz 2 es fél millióval nagyobb a költségvetésben előirányzott összegnél. Miután az államvasutak vonalain igen sok sürögő befektetés vált elhalaszthatlanul szükségessé, a kormány elhatározta, hogy az államvasutak üzemenél váratlanul jelentkező 2 es fél millió frtnyi többletet az állampénztár készleteiből vett 7 es fél millió frttal 10 millió frtra növeli s ez összeget Lukács Béla miniszter rendelkezésére bocsátja. A keresk. miniszter e pénzzel különféle vágány-szaporítást, állomás kibövitést és a kocsi számanak felemelesét szándékszik keresztül vinni még ez év folyamán.

Főszerkesztő: Szinay Gyula.
Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna.
Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu.
(Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán külföldre
Egész évre... 10 frt
Félévre... 5 frt
Negyedévre... 2 frt
Rgy hóra... 1 frt
Egyes szám 4 kr.

Előfizetési helyben:
Földi K. Lajos Könyvkereskedő
és a kiadóhivatalban (Főter 1828. sz. alatti)

A köz

(A.K.K.) Óriási hatá...
a letűnő század A...
dot úgy fogja az ut...
amely a hasznos en...
fontosabbjait fedezt...
sitette, közkinccs...
távíró, távbeszélő,
villamosság század...
és kifogyhatatlanul...
kincsekkel, melyek...
domány a gyakorla...
között s ki fogják...
atlan bányát, mely...
kinccsétetele által...
jövöltának gyarapít...

Szó sincs róla...
embele büszkén...
szemléli a haladási...
lyet az ipar, a ker...
közlekedés és mi...
érni sikerült. Csak...
mindenütt a gyarap...
a veszteség is biz...
sohasem szabad...
a főkönyv vizsgál...
tot. Mert az anyagi...
rendkívüli sikerek...
leg másik oldala a...
Szükségnek...
közelebből vizsgál...
kozni vele, hogy...
alakot adhasunk...

A veszteség...
moralis süllyed...
melyet semmiféle...
liteni nem tud.

Tekintsünk...
száz szükebb ott...
elriasztó példát...
az emberek legfőbb...
gyatkozásáról. A...
kor, midőn Edison...
bámulatos találm...
lyekkel emberi ig...
szet őseréjét: a vil...
zad vége megszült...
Panamát. Mikor...
hajó feltalálásának...

A „DEBRECZAI

APRO

Szomorúfű...
Furdulya-szó...
Hogya benne...
Furdulyámmal...

Halovány a hold...
Ép, mint szegény...
Nem óhajton...
Hogya benne...
Számomra a sz...

En nem

En nem tudom...
Ezt a taját, hog...

Mikor olyan...
Istenadta-vert...

Ha felleges, va...
Ege mindig oly...

Fűve alig: hát...
Alig hallik fűty...

Aztán nem is...
Nem is vagyok...

S van, van, a...
Mit megerkez...

Mégis azért...
A lelkem már...

ELŐSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG BUDAPESTEN.

I. TŰZ-SZÁLLITMÁNY-ÉS JÉGBIZTOSÍTÁSI ÜZLET.
Működésének 1893. december 31-én.

Table with financial data for the insurance company, including columns for 'Kiadások' (Expenses) and 'Juttatások' (Payments) across various categories like 'Tűzbiztosítás' and 'Élellybiztosítás'.

II. ÉLELTYBIZTOSÍTÁSI OSZTÁLY.

Table with financial data for the life insurance department, including columns for 'Kiadások' and 'Juttatások' for various policy types.

Adatok a társaság működéséről, beleértve a felvett költségeket, a kifizetéseket, és a pénzügyi helyzetet az 1893. december 31-én.

„Bika“ szálloda termében
Szerdán és Csütörtökön, május 2-án és 3-án
viszavonhatlanul csak két előadás.

A világhírű
illusionista
spiritista
magnetista és
hypnotista.
ANNATELLI ur
ANNATELLIK, a-
mint medium
közreműködé-
sével

művésztélyt
rendez, melyen a mai kor legújabb talá-
mányait és látszólagos csodáit mutatja
be. Annatelli ur, ki nemrégiben a bécsi
világtermekben és a budapesti vígadóban
példátlan sikerrel működött, helyben is
összes dekoratívval, szerelvényekkel és
egyéb előkészületekkel

két kiváló előadást
fog rendezni, helyben még nem látott
s feltűnést keltő mutatóványokkal.

A műsorból:
Hypnotikus mutató-
nyok
(delejes alvás) delejezőse
több helybeli egyén-
nek.
MAGNETA
az elevenen lebegő ta-
lány.
A levegőbe sétáló
MISS EDITA
(magnetikus alvás)

Mindenütt rendkívül
feltűnést keltett.
Bécsben 60-szor
adatott elő.
Pillanatnyi eltűné-
se a közönség közül
két élő
lénynek, mindenki
szeme előtt nyit szin-
padon.

HELYÁRAK:
Pályhó 6 frt — Elsőrendű zártszék 1 frt 50 kr.
Másodrendű zártszék 1 frt — Harmadrendű zártszék
60 kr. — Földszinti állóhely 40 kr. Deák-, katoná-
és gyermekjegye 30 kr.

Jegyek előre válthatók Szent-
Királyi Tivadar urnál.
Pénztárnyitás 7 órakor. Kezdeté 8 órakor.
S. Annatelli.

Advertisement for 'Dr. Graf-féle DOROGLYCERIN'. Includes an illustration of a woman and text describing the product's benefits for skin and health, mentioning its use in the 1893 Chicago World Fair.

Advertisement for 'szobafestő- és mázoló-munkákat' (interior painting and plastering) by Horváth András. Lists services like wallpapering and gilding, and provides contact information for his workshop.